

Béts.

Aug. 29-dikén érkezett ide *Fiuméből* egy Staféta azzal a' hirrel, hogy már látták volt onnan 26-kon a' *Nápolyi Király*' hajóit 50 mértföldnyi messziségre (bizonyjal jó messze látó üvegeken); de nagy szél támadott, 's ismét elverte szem elől a' hajós Sereget. — Ez a' hir nem kevés nyughatatlanságot okozott itten — de az utóbbi Staféta örömmel töltötte el az egész Udvar: úgymint a' melly szerént Aug. 28-dikán szerentséssen a' parthoz érkeztek a' *Nápolyból* vártt nagy Vendégek. — Elhozta magával a' *Nápolyi Királyné* a' harmadik, 3 esztendőös Leányát is, kit kiváltképpenvaló szépségűnek mondanak. — *Fiumén* innen el fogott a' *Nápolyi Király* válni a' Familiajától, 's kedves Sógorától *II. Leopoldtól* *), és megy *Triest*-nek, hogy ott a' révpartot, azután az *Idriai* (*Carnioliában*) Kéneső - Bányát; ugyan a' tájon a' *Gr. Cobenzel* Jóságában lévő 3 hires Barlangokat; és végre

a

T

a' *Cirknitzai* *) Tót megláthatta. *Grätzbe* ismét öszve kerülnek a' nagy *Utazók*; onnan *Németújvárra* jönnek, holott a' *Katonai Akademia*' próba tételeinek szemlélésével fogják magokat gyönyörködtetni. Ezen hónapnak 7-dikére *Laxenburgba* érkeznek. — A' házassági egybekelésnek pompája 11-ken és 12-diken esik meg, mellyet a' külömbkülömbféle *Teátromi*, *Báli*'s a' t. mulattságok fognak felváltani. — Sept. 28-dikán, *Frankfurt* felé veszi útját az *Udvar*, amint be-

*) Ezen *Tó* vagyon *Közép-Carnoliában*. Igen nevezetes; de nem is ok nélkül. Nyáron elfut ebből, föld alatt való üregeken a' viz, 's a' helyén szélire lehet fogni a' halat. Annakutánna fli terem rajta; mellyet minekutánna lekaszáltak, megszántják, 's kölesfel bévetik. Végbe menvén a' köles aratás, derék vadászó hely válik belőle. De ez nem minden esztendőben történik meg; mert néha két három esztendőben sem fut el a' viz; máskor ismét egy esztendőben kétszer, háromszor, néha még télen is elmegy. Ha nyáron el nem fut idejében a' viz: úgy semmit sem lehet vetni; és ha igen hamar vissza jő, már akkor a' vetés mind oda van. Néha kemény, 's a' földet is megreszkettető menydörgések között jő vissza, és olly hirtelenséggel, hogy nem telik belé 24 óra, amidőn már helyén van az egész *Tó*, 's egymást érik rajta a' vízi madarak. — A' helység, mellyről neveztetik, 1 fertály órányira fekszik oda, a' magas hegyek között.

beszéllek. Tegnap és ma indultak oda a' 60 Német Testőrök, kiknek csak egy hatod része a' rendes Testőrök közzül való; a' többek, úgymint 50, a' Német Regementekből vagynak válogatva, kik többnyire mind iffjú Tisztek. Majd minden nap seregessen takarodnak innen mostanában arra felé, az emberekkel 's portékákkal rakott hintók és szekerek. Tegnap egy 4 lovas 6 kerekű szekér vitt közel 20 lábnyi hosszúságú 3 ládakat. Talám a' drága szőnyegek (Teppich) fogtak benne lenni. — Végbe menvén a' Koronázás, következő Kamarás Urak fogják annak, és a' kettős Házasságnak híret elvinni az Európai Udvarokhoz, úgymint: *Romába*, H. *Schwartzenberg*; *Madridba*, 's onnan *Lisbonába*, Gr. *Paar*; *Párisba*, az iffjú Gr. *Stahremberg* Lajos; *Londonba*, Landgraf *Fürstenberg*; *Petersburgba*, Gr. *Saurau*; *Dresdába* 's *Berlinbe*, *Knebel von Katzenellenbogen*.

A' Királyné, August. 31-dikén az öreg *Lichtenstein* Ferentz Hertzegnénél ozsonnázott *Hüttendorf*-ban (*Schönbrunn*on túl). Sept. első napján pedig Card. *Migazzi*-nál ebédelt *St. Veit*-ban.

Magyar Ország.

Buda. A' *Bétsbe* járt 52 Követeknek nagy részént vissza lett érkezésekkel, Aug. 28-dikán eggyesült köz. Gyűlés tartatott, melly kezdődött 9 órakor, és 11-edfél óra-

T 2

kor

kor végeződött. Ebben felolvastattak: a' Követeknek, köteleffégekben lett eljárásokról való Jelentéstételek; és az a' *Deákra* fordított *Német* Levél, mellyet Ö Felsőge, Canc. Gr. *Pálffy* ö Exc. hoz botsátott, 's a' mellynek e' vólt a' foglalatja: Ö Felsőge örömmel vette a' hivatalt: a' *Diplomára* nézve, eltökélletre magát, hogy tsupán annak fogja magát alája irni, mellynek *Károly*, és *Mária Therésia* irták vólt alája magokat. Ha ezen meghatározásában való megnyugovások eránt jókor fogja venni a' Rendek' válasszokat: még úgy megelőzheti a' *Magyar* Koronázás a' *Frankfurtit*. — Augúst. 30-dikán, ismét eggyesült Gyűlés tartatott, a' mellyben meg nem határozhaták sok ideig, ha vallyon az elegyes Deputáció által eddig készített Diplomán mennének e' kerefsztül; vagy pedig, az időnek rövidségére nézve, újjat tsinálnának. Vég-tére ugyan tsak az utolsóban eggyeztek meg, és Sept. első napjain már abban foglalatoskodtak. — Ö Felsőge szoros visgálást, és elégtételt kívánt a' Nemzettől, némelly titkos Levelezőkre nézve. — Tele van ezen titokkal már a' Világ; 's tele torokkal károhoztatja is az egész Magyar Nemzetet. — Kedves Hazánk! ne engedd széleffen kiterjedt dirtsőffégednek fényét örökös homályba borúlni. Gyözd meg, felőled sokat reménylt jó Királyodat; gyözd meg, a' maga szeméit reád függesztett, 's rólad minden jót és nagyot itélt *Europát*, hogy ha Fiaid köz-

közzül megtántorodhattak is némellyek: de a' Magyar Nemzethez a' hívségtelenségnek még tsak árnyéka sem közelíthet!

A' 28-dik napi Gyűlésben, két utazó *Anglus* is megjelent vólt.

A' Ns *Bars* Vármegyei Zászlóallyat, Ns *Gömör* Vármegye' örálló Serege váltotta fel *Auguftusnak* 21-dikén, a' *Korona'* őri-zerében.

Kassa mellől következő örvendetes Tudósítás érkezett hozzánk:

„Hazánknak egy nagy tekintetű Fija jól érezvén, melly igen fogja segíteni Anyai Nyelvünknek elterjedését 's gyarapodását az, hogy ha Iróinknak játszó színre készített Darabjaik nem tsak olvastatnak, hanem közönségeffen el is játszódtatnak, nevezetes jutalmat rendelt annak a' *Játszó-Seregnek*, a' melly *Kazinczy* Ferentz Úrnak *Hamlet-jét*, illendően elkészülvén, *Budán* el fogja játszani. Az pedig, a' kire ezen *Rendelés'* tellyesítése bízattatott, olly igyekezettel vagyon, hogy a' *Hamlet'* játszására öszveszerzendő Sereg, azután *Alzírt*, *Meropot* és *Tancredet* játsza; és így végtére egy Magyar-Játszó-Seregünk légyen, a' melly, míg kivántatni fog, *Budán* és *Pesten*; azután pedig *Székesfejerváratt*, *Nagyszombatban*, *Pozsonban*, *Györben*, *Esztergomban*, *Debretzenben*, *Nagyváradon*, *Miskóltzon*, *Kassán*, *Kolosvártt* és *Szebenben* is múlaffon. Illy nemes elősegéllés után, a' mely-

mellyet az említett nagy Hazafi ajánl, nints egyéb hátra, hanem hogy azok, a' kik magokat azoknak a' Személyeknek felvállalásokra, mellyek *Hamletben* előfordúlnak, alkalmasoknak érzik, *Budán a' Strohmayer Úr* könyvtáros bóltjában (hol *Hamletek* elegendő számmal vagynak letéve) magokat jelentsék, és onnan további útasítást kérjenek. Leginkább az fog a' felvételendő Játzóknban tekintetni, hogy tiszta Magyar Accentussal szóljanak, és beszédeken idegen íz ne esmertessék. — Reményljük, hogy az említett jutalmon fellyül Nyelvünknek szerezete, (mellynek böldogításával Maradékaink előtt olly méltán ditsekedherik mostani Századunk) ezen szándéknak tellyesítését nem téfzi sikeretlenné: valamint más részről azal hízelkedünk magunknak, hogy a' megnevezett Daraboknak belső érdeme, és a' Játzó Személyeknek illendő elkészülések minden Néző helyben-hagyását megnyerendik. “

Ezen Tudósítás' közlése alkalmatosságával, kívántunk valamit a' Teátrumra nézve ide iktarni:

A' Teátrumnak szerentsés feltalálását az elmés Görögöknek köszönhetjük. Ez a' ditső emlékezetű Nemzet valamint minden más Tudományokban szült nagy Embereket: úgy a' Teátrumiban is vállalkoztak belőle *Aeschylusok*, *Sophoclesek*, *Euripidesek* és *Aristophanesek*, kiknek neveik érdemlett betségben fognak örökre maradni a' tudós Világ előtt. Jól látván azt a' követésre méltó *Rómaiak*, hogy a' Tudományoknak

ez

ez vagy amaz forrásából, nem csak a' Görögöknek, hanem más Nemzeteknek is szabad a' tellyes bővségig meríteni, közöttök is támadtak, a' kik anyai nyelveken remek Játékokat készítettek; támadtak *Plautusok*, *Terentiusok* és *Senekák*. — A' Görög 's Római Mus-tráknak követése után minémü tökéletességre lépett a' Teátrumi Tudomány minden Európai pallérozott Nemzeteknél: tsalhatatlan Tanúbizonyságai ennek az Anglusok' *Sbakespear*-joknak; a' Frantziák' *Corneille*-*Moliere* -, *Racine* - 's *Voltaire* jeknek; az Olaszok' *Goldoni* - 's *Metafasio*-joknak; a' Németek' *Lessing*-, *Weiss*-, *Schröder* -, 's *Kotzebue*-jeknek, és több ilyeneknek Teátrumi Munkáik, mellyekből némellyek Nemzeti Nyelvüinkön is olvastatnak immár nagy haszonnal és gyönyörűséggel.

Ha egyéb hasznok nem volna is a' Teátromoknak az ártatlan mulattatásnál: úgy is méltó ok volna azoknak bévitelekre minden nevezetes Városokba, hogy a' Nép káros időtöltést ne keressen magának; de mennyivel hathatóssabban felindíthatatnak a' Teátromoknak felállítására azok, kiknek különös kötelességek a' Közjónak eszkozlése; ha gondolóra 's szivekre veszik, a' mit *B. Bielefeld* ítélte a' Teátromokról, hogy t. i. azok a' jó erköltsöknek, a' körülállásokhoz szabott szép és okos maga viselésnek, és a' Nyelvnek Os-kolái. — Ugyan is ha olyanok a' Teátrumok, mint a' millyenek lehetnek, és a' millyeneknek kell is azoknak lenni: eleven szinekkel adatnak ott elől a' virtus, és a' vétek, minden következéseikkel együtt; amaz ugyan a' maga valóságos szeretetre 's követésre méltó, e' pedig a' maga gyűlölséges formájában — ott szemlélhőtni, a' minden rendü, nemü, idejü 's állapotá sze-

fzemélyekhez való helyes maga alkalmaztatásnak eleven példáját; ott nevetetik ki, 's utáltatják meg velink az esztelenek' szeleflégét; a' büfzkék, goromba magok viseleteket, az együgyűk fok tzeremoniával való éléseket, az alatsonságot tzigérező máfzkálódást 's a' t. — ott lehet hallani végre természetes, tiszta, folyó 's velős beszédekkel való előadásokat. — — De hogy reájok illjenek a' Teátromokra valójában a' feun kitett szép nevezetek, és nevezetessen 1.) Hogy a' jó erkölcsöknek oskolái lehessenek: szükség tehát a' törvénytévő Hatalom' részéről: hogy ne engedjen femmi más Darabokat játszódtni, hanem tsupán a' mellyek az erre a' végre kirendeltt helyes itéletű, nagy tapafztalású, és példás életű Férjfiak által felszabadíttatnak, 's méltóknak ítéletnek a' játszódttatásra. Továbbá, hogy illendő megjutalmaztatásokkal igyekezzen eszközteni a' jó Darabok' számának nevedését. — A' Játék-Darabok' Készítőinek részéről megkivántatik: hogy az erköltsi Tudományban 's a' Historiákban kiváltképpen jártasok legyenek; tudják a' Nemzetek' szokásaikat, 's természeti tulajdonságait; esmerjék különöffen az Embert is minden oldaláról; szemesek legyenek a' vétkeknek lefestésében, ne hogy tanítsák 's megkedveltesflek azokat, éppen akkor, a' midön undorodást kívánnak eránttok sereezni a' Nézőkben, 's el akarják azokat velek hagyatni; foha a' vétket ne gyözedelmeskedtesflek a' virtuson, hanem mindenkor ennek hagyják avagy tsak a' Játék' végén a' diadalmat. Az emberi életnek ne tsak egy két, hanem minden nemeit vegyék munkálkodásoknak tárgyául: hogy e' szerént akarmelley rendből, nemből 's állapotból valók vehessenek azokból

hafz-

hasznos és építő Letzkéket. — A' Játzók' részéről, mind arra, hogy jó erköltsök; mind pedig, hogy a' szép és okos maga viselés' Oskolái legyenek a' Teátromok, szükségesképpen megkivántatik: hogy azok szemen fzedett Személlyek legyenek, kik a' nagy Világnak 's az emberi fok formájú természetnek esmerettséggével, és a' maga alkalmaztatásnak tehetségével bírjanak; tudjanak érezni, és a' mit éreznek, hathatóllan ki is adni; ahoz, a' mi elejebbe van adva, ne legyen szabad, a' jádzás közben, magoktól holmit tóldozni 's földozni. — Hogy végre a' Nyelv' Mesterei lehessenek a' Teátromok, és nevezetessen kedves Hazánkban: természet szerént megkivántatik, hogy valamint jó, tiszta 's virágzó Magyarossággal készültek legyen a' Játék-Darabok: úgy a' Személlyek is, kik által fogtak jádzattatni, tökéletes Magyarok legyenek. — A' jól intézett Teátromokban a' muzsika is olyan, melly valóságos gyönyörködtetésekra vagy a' füleknék; az úgy neveztetett *Dekoráziók*, vagy külömbkülömbféleképpen kifzinlett kárpitok, falak 's a' t. pedig a' szemeknek. Ezek, a' Jádzók' szép 's módos magok alkalmaztatásokkal együtt tsalhatatlannúl azt eszközzlik, hogy a' Teátromok a' jó ízlésnek is Oskolái legyenek. Oskolái lehetnek ezek továbbá a' világi élet' bölts Kormányozásának is, ha, amint fellyebb is említettük már egy szóval, az életnek mindennémü ágai 's nemei felvétetnek a' Játék Daraboknak tárgyául: az előre nézők, 's a' jó tanátsot bévevők' böldog elő menttek; az okosabbak után nem halgatóknak, 's vigyázatlanoknak szereutsétségek ellenben, élő példákban szemléltetnek. Hogy többet ne említsünk, Oskolái lehetnek végre a' Teátromok, különösen a' Nemzeti virtusoknak is, ha

p.

p. o. a' Magyar Haza' számára készüendő Darabokban azon szép tulajdonságok kellemetes ábrázatban állittatnak elől, mellyeket megismernek a' Magyarban más Nemzetek is, 's méltán nagyra betsűlnék. Ilyenek: a' másoknak, még az idegeneknek is, sziveffen való látása, a' nyájaffág, a' vitézi bátorság, a' főrró hazai szeretet, az igazi ditsőllégre való nemes vágyódás, a' nagy lelkiőség 's a' t. ha ellenben a' vislzavonás, a' mások' megutálásával egygyütt járó maga hittség, 's több efféle hibák, a' mellyektől valamint más Népek: úgy (meg kell vallani) Nemzetünk sem üres egéllzen, magok káros következeikkel egygyütt adatnak elől. — Ézekből, a' mellyeket eddig mondottunk rövideden a' Teátrum hasznáról, magától is könnyen megfelelhet kiki azon ellenvetésekre, mellyeket tesznek még ma is némelleyek — kik — ha Teátrumról vagyon a' szó: már mindjárt valamelly rosszat képzelnek magoknak. Azt nem lehet tagadni, hogy alig van valami, a' miben hamarább 's könnyebben megsalattathasson a' Publikum, mint a' Teátrumban. De mi ebből mind ölzve a' Tudomány? Az, hogy annál nagyobbak kell lenni a' vigyázásnak. Az Oskolák által fokszor el nem érte már a' Közönség óhajtott tzellyát; Kitsoda merné azokat még is átallyában kárhoztatni? — — Böven meg leszl az a' személlég 's gondosllág jutalmaztatva, mellyet a' Teátrum kíván.

A' Teátrumba maga tökéletes jószántából szabadon 's önként megy az Ember; örömmel várja a' látásnak 's hallásnak előlkerülendő tárgyait; kéfzen van elméje, a' bölts és hasznos reguláknak; szive, a' jó és nemes indulatoknak bévételére, az elő adásnak mód-

módja azt tselekdzi, hogy mind egyik, mind másik nyitva maradjon mind végig, 's a' mit bevett, fogatoflan meg is tartsa.

Ezen tapasztaláson fundáltt Igazságoknak tsak illy fummásar való megfontolása is, szemléltetheti mindnyájunkkal azt a' külömbseget, melly vagyon a' tanításnak és jobbitásnak más eszközei, 's a' jó Teátromi oktatás között.

A' Magyar Hazában felállítandó Teátromoknak legjobb 's legépületesebb volna talám, a' mi tsekély itéletiünk szerént, az által vetni meg a' fundamentomár, hogy a' kisebb Városokban ugyan 12. 's 20-an; a' nagyobbakban pedig 30-an, vagy többen is állnának öfzve a' mind két Nemen lévő előkelő Személyek között, 's formálnának egy Jádzó-Társaságot. A' jó rend kedvéért választhatna ezen Társaság maga kebeléből egy Igazgatót, a' mellé 4 Segitót, 's egy Titoknokot. Ezen 6 Személyek viselnék a' Társaság képét, 's nevezetnének Biztosoknak: kiknek következendő kötelellégeik lennének: 1.) A' Társaság Tagjai között, a' Teátromhoz megkivántató Tifztekét választani; úgymint: *Kasszatartót*, ki a' bevett pénzről számollyon; továbbá a' *Ruhákra*, *Dekorátziókra* 's más egyéb effélékre vigyázókat. 2.) A' jádzandó Darabot kiválasztani; 's a' Jádzók között a' *Rollákat* felosztani, avagy ki mitsoda Személyt fog jádzani, elrendelni. 3.) Az időt, mellyben a' megtanúlt Darab fog jádzattani, meghatározni. (Úgy véllyük, hogy a' nagy Városokban minden héten egyfzer; a' kisebbekben ellenben kettőben 's háromban is elég volna egyfzer jádzani; ámbár az ollyan szép Darabot, mellyet már jól tudnak a' Társaság Tagjai, gyak-

rab.

rabban is el lehetne egymás után jádzeni.) 4) Minden Jádzás után más nap Gyűlést tartani, és a' Kafzszatartótól számot venni; a' bevett summából mindennek elötte a' Teátroni költséget tenni meg; a' megmaradandó summát pedig akar jó Darabok' kidolgozására serkentő jutalom pénzül tenni fel; akar töképenzt gyűjteni belöle, mellyen idővel más Teátromot leheszen felállítani, 's a' taníttatás és útaztatás által olly alkalmas ifjú Magyar Személlyeket készíttetni, kikből jövendőre rendes Jádzók válhatnának a' Hazában. — Ohajtjuk szívénykből, hogy Nemzetünyeknek böldog virágzását tárgyazó gondolkozásaink, ne tsak Hazafiúi Álmok lettek légyen: melly valóban könnyen meg is lehet, ha minden tsillámló Magyar Kön-tös alatt olly szív lakozik, melly Hazájáérr vér, 's minden, a' ki *Magyarnak* neveztetik, igazán szereti magát, Nemzetét és Maradékát.

S z e r v i a.

Azt irrák *Belgrádból* Auguft. 23-dikán, hogy már akkor megtétettek ott a' szükségés Rendelések, az építéshez tartozott készületeknek *Zimonba* lejendő által szállítások eránt. Négy hetek alatt Török Kommisszáriusok fogtak oda érkezni. Azt mondják, hogy a' Bástyák le fognak rontatni.

O l á h O r s z á g.

Auguft. 19-dikén útasította Levelét hozzánk a' *Kusmiri* Táborból egy Barátunk, mellyben így ir: „Tegnap estve érkezett hozzánk a' Kormányozó Generálisunk' pa-
ran-

parantsolatja, mellyben a' vólt, hogy többé Vitézeink a' Törökön rajta ne menjenek; hanem tsupán óltalmazólag tartsák magokat. A' miólta a' Prusszus Követ *Lufi Oberster* *) elment *Bodonból* a' Nagyvezérhez: majd egészen a' közepéig felszedték a' Törökök, a' *Callafáti* partig kézzen vólt hidjokat.

Német Birodalom.

A' jövendőbéli *Német Tsászár*' választatását tárgyazó előljáró Tanátskozásokat, minden különös pompa nélkül tartották a' *Frankfurtba* egybegyűlt Választó Követek, Jul. 28-dikától fogva, Aug. 11-dikéig, a' *Moguntziai* Választó Követnek Kvártélyában. Aug. 11-dikén kezdődtek osztán a' Fő Tanátskozások a' *Römer* nevezetű Tanáts házban; és azólra minden héten három izben tartatnak, délelőtti 10 órától fogva, délutáni 2 óráig. A' 11-diken és 13-dikon tartatott két első Ülések, tsak a' nagy Tzeremoniázásban, és a' Hit-Levelek' bémutatásában mentek el. A' harmadik Ülésben (melly vólt 16-dikon) fogtak hozzá tulajdonképpen a' követerkezendő Választás' Feltételeinek kidolgozásához. Az előbbeni Választás' Feltételeire nézve való Emlékeztetéseiket a' Választó Hertzegeknek mind közre borsáják

*) Aug. 9-dikén, a' *Lengyel* Országban vólt *Pruss.* Követ *Marki Lucchefini* is *Bukurest* felé vette útját, *Királyya*' parantsolatjából.

a' Követek: felvevődnek a' Hertzegi és Városi Collegiumnak, úgy nem különben a' Birodalom' különkülönvaló Rendjeinek is az eránt való Emlékeztetések. — Jóllehet az előbbeni Kapitulatzió lesz most is a' Muſtra, és a' mi a' külső formát nézi, abban semmi másítás nem fog lenni: jönnek mindazáltal belé némelly egészen új Határozások; mások pedig helyesebben lesznek feltéve, mint voltak eddig. Nagy szemesség tizimerezi azonban a' Választó Követeknek minden ebbéli foglalatoskodásokat. Már csak eddig is több Emlékeztetések irattak bé a' Jegyző-Könyvbe, mint 1764-dikben azon egész idő alatt, a' meddig volt a' Választó Gyűlés. — A' harmadik Űlésben a' Kapitulatziónak Béveterőjét, 's annak első Tzikkelye' két első Szakaszotskáit (§. §.) vizsgálta a' Gyűlés; a' negyedikben pedig ugyan azon Tzikkelynek 3-dik 's az azt követő Szakaszotskáit a' 8-dikig. — Úgy írják, hogy a' Tanátskozássok alkalmasint el fognak September végeig tartani; amikor osztán csak hamar meg fog a' Koronázás is lenni.

Az első rangú Választó Követek különülnek egy Afztalmál; illy renddel: Közben ül a' *Mogurtziai*. Jobb kéz felől: a' *Treviri*, *Coloniai*, *Saxoniai*, és *Braunschweigi*; bal felől pedig a' *Tsehországi*, *Palatinátusi* és *Brandenburgi*. — A' második, és harmadik rangú Választó Követeknek öfveséggel vagon egy Afztalok, melly *Voksolók' Afztalá-*

salának nevezetik. Ezen dolgoznak tulajdonképpen, 's szedetnek bé a' Voksok. A' Követtség' Titoknokjainak is különös Afzaltok van rendelve a' tanátskodó Házban.

A' naponként terjedő Vallásnélkülvalóságnak, 's annak szembe tűnő jelenlégének a' külső Isteni tisztelettel való nem gondolásnak megakadályoztatása végett, egy parantsolatot adott ki Jul. 11-dikén, a' *Palatinatusi* Választó Herrzeg *Károly Theodor*, mellynek ereje szerént, tartoznak minden Tisztviselői, a' közönséges Isteni tiszteleten, a' Predikáziókon, és a' Vasárnapi 's Innepnapi nagy Miséken megjelenni: a' magános Isteni Tiszteleteknek nem lészen ezentúl helyek; vagy ha mikor szüklégessé talállyák azokat tenni némelly esetek: más órákra kell tenni, mint a' mellyeken szoktak a' közönségesek lenni.

Svéd Ország.

A' *Stokholmból* Aug. 10-dikén költ Tudósítások szerént, kiszállott a' Király 2-dikon a' szárazra, hogy *Anjalanál* a' Generalitással beszéllgethessen. Oda nem messze, *Pripola* mellett egy nagy fátort vonatott, mellyben 400 személyek elférnek. Sokan úgy vélekednek, hogy abban a' Békeffégről való Tanátskozások fognának tartatni: mivel már úgy is közönségesen rebesgetik a' Békefféget. (Közelébb az a' hír érkezett *Bétsbe Petersburgból*, hogy Orosz és Svéd Országok között
meg

meg is lett volna már 14-diken a' Békeffég.) — —
 A' Király vissza hivatta B. *Armfeldet*, *Stokholm* felé való útjából; a' hova indult volt
 sebei' gyógyíttatása végett. Ez a' B. *Armfeld*
 darab ideig tanácskozott volt a' határ-
 szélen Orosz Gen. *Igelströmmel*.

Austriai Belgyiom.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Az ide zárt Rajzolatban, szemléltetjük *Nandor-
 fejérsárának* a' *Szerviai* részről lett *Ostromol* atását,
 's néhai *London* Fő Vezérnek azon szerentsétlenségét,
 midőn egygy ágyú vonó ló megrugta volt. —
 Ezt a' Rajzolatot mi tulajdonképpen az általunk ki-
 adandó *London' Életéhez* készítettük; de reménylven,
 hogy kedvet fogunk vele találni: kívántuk érdemes
 Olvasóinkkal átallyában közleni. — Az említett
Munkához, *London' Képén*, 's ezen Rajzolaton
 kívül, némelly ritka *Plán*umok is fognak jöni. —
 Arrát még most meg nem határozhatjuk.

Költ *Bétsben*, Sept. nek 3-dik napján 1790.

Nándorfejérvárának a Szervici rézfőről való ostromlása 1789. E alatt Sept. 30^{án} Landron Fő Hadi Tisztünk a jobb lábát egy úgyi-vonuló oly erősen megcsapta, hogy az által Tezer csak nem ájulásba esett. Segítésére tüstént oda ugrottak Wurmser Kaiser Regimentyébéli Naláse Kapitány, Búvári és Meskó Hadnagy Urak, s lábát meleg borral be kötövé, Sz. Mihály lován a sátorába vitették.

